

Használati útmutató

A letöltött „Montanadatbazis” fájl megnyitását követően az alábbi kezdőlap jelenik meg a számítógép monitorán:

A kezdőlapon akár a fejléc alatti, akár a főcím alatti nyomógombok valamelyikére kattintva választhatjuk ki a használni kívánt üzemmódot, vagy a jobb felső sarokban lévő „Bezár” gombra kattintva léphetünk ki az adatbázisból.

A „Böngészés az adatbázisban” nyomógomb lenyomása esetén a következő lap jelenik meg a képernyőn:

Bibliotheca Montanistica Hungarica Új cikk Bezár

8014 **Könyv, könyvfejezet, cikk, tanulmány, stb. címe** **Leírás, megjegyzések, egyéb tartalmi adatok**

Die Bergoberamtsbeisitzer haben den Sitz und Rang nach jener Zeit zu welcher sie als solche im Oberamte eingetreten find (1120.)

Periodika

Schmidt: Chronologisch-systematische Sammlung der Bergesetze der Königreiche Ungarn, Kroatien, Dalmatien, Slavonien und des Grossfürstenthums Siebenbürgen (II. Abteilung)

Év	Évfolyam	Kötet	Lapszám	Kiadás helye	Kiadó neve	Oldalszám
1784		XVI.				326-327

Új szerző **Új szakterület** **Új régió** **Új település** **Új jellemző**

Szerző (k) Szakterület (ek) Régió (ek) Település (ek) Jellemző név

* Munkaügy - Sztrájk - Sz... Igazgatás - Felügyelet * ÉK-Magyarország * Nagybánya *

Hivatkozás **Internet**

<http://books.google.com/books?id=nCw7AAAACAAJ>

Kód	Év	Könyv, könyvfejezet, cikk, tanulmány, stb. címe	Periodika	Leírás, megjegyzések, egyéb tartalmi adatok
7326	1784	Von Schurf, Muth- und Belehungsbriefen ist künftig keine Taxe ab	Schmidt: Chronologisch-systematische Sammlun	Az Udvari Kamara főbányahivatalokhoz intézett c
7327	1784	Erläuterung der Verordnung wegen der Tax-Freiheit bei Ertheilunge	Schmidt: Chronologisch-systematische Sammlun	Az Udvari Kamara főbányahivatalokhoz intézett c
7425	1784	Die nothwendigen Bau-Reparaturen find künftig ohne Anfrage vorzu	Schmidt: Chronologisch-systematische Sammlun	Az Udvari Kamara főbányahivatalokhoz intézett c
7789	1784	Patent, Wien den 1 Mai 1781 (1108.)	Schmidt: Chronologisch-systematische Sammlun	II. József 1781. május 1-én kelt királyi pátense Igs
7941	1784	Bergtheile, welche die k. Bergbeamten ohne einer ausdrücklichen B	Schmidt: Chronologisch-systematische Sammlun	Az Udvari Kamara szomolnokai Főbányahivatalhoz
8014	1784	Die Bergoberamtsbeisitzer haben den Sitz und Rang nach jener Zeit	Schmidt: Chronologisch-systematische Sammlun	Az Udvari Kamara dekrétuma a nagybányai Felüg
8071	1784	Jene Beamte, für welche kein Liefergeld bestimmt ist, haben ihre Re	Schmidt: Chronologisch-systematische Sammlun	Rendelet a tisztviselők utazási költségeinek meg
8072	1784	Nur von den freiwilligen Berg-Praktikanten fin die Reverse ... (1096.)	Schmidt: Chronologisch-systematische Sammlun	Az Udvari Kamara Főkam aragrófi Hivatalhoz intéz
8214	1784	Belehrung wie die Bruderladen Provisionen, Kranken- und Begrabni	Schmidt: Chronologisch-systematische Sammlun	Az Udvari Kamara Főkam aragrófi Hivatalhoz intéz
8270	1784	Bei den für die Wochenlohnner anzutragenden Provisionen ist künftij	Schmidt: Chronologisch-systematische Sammlun	Az Udvari Kamara főbányahivatalokhoz intézett c
8271	1784	Um bei den Provisionen den Unterschleifen vorzubeugen ... (1100.)	Schmidt: Chronologisch-systematische Sammlun	Az Udvari Kamara főbányahivatalokhoz intézett c
8272	1784	Bei der Pensionierung eines Beamte find keine anderen Dienstjahre	Schmidt: Chronologisch-systematische Sammlun	Az Udvari Kamara főbányahivatalokhoz intézett c
8273	1784	Provisions Bestimmung für die Waagschreiber und ihre Wittwen in d	Schmidt: Chronologisch-systematische Sammlun	Az Udvari Kamara Főkam aragrófi Hivatalhoz intéz
8415	1784	Die Abfertigungen der Wittwen find bloss nach dem denselben gebi	Schmidt: Chronologisch-systematische Sammlun	Az Udvari Kamara Főkam aragrófi Hivatalhoz intéz

A képernyő alsó felében kronologikus táblázatba rendezve láthatók az adatbázis legfontosabb mezői (kiadás éve; cím; periodika, oklevéltár vagy gyűjteményes kötet megnevezése; tartalmi leírás; hivatkozások stb. rovat).

A táblázatban böngészhetünk az adatállományban, vagy itt végezhetünk bármelyik oszlopon belül névre, szóra vagy szótöredékre történő keresést. Ennek legegyszerűbb módja:

- kattintsunk a kívánt oszlop fejlécére (a kijelölt oszlop világoskék színűre változik),
- nyomjuk meg a „CTRL” és az „F” billentyűt,
- a felbukkanó „Keresés és csere” panel „Keresett szöveg” sorába írjuk be a keresni kívánt szöveget, de egyidejűleg ne felejtsük el az „Egyezés” lenyíló „Teljes mező”-ről átállítani „Mező bármely részében” feltételre,
- a „Következő” gombra kattintva a program az első találatra ugrik és a találatok között a „Következő” gombra kattintva lépkedhetünk.

A találat vagy a táblázat bármely általunk kiválasztott sorának adatait a képernyő felső részén lévő adattáblán szemlélhetjük. Itt láthatjuk, hogy a szokásos bibliográfiai adatokon kívül az egyszerű, illetve összetett szűrésekhez milyen tárgyszavakat rendeltem az adott dokumentumhoz, illetve alul az „Internet” rovatnál az adott dokumentum WEB-címét láthatjuk. A rovatok közül magyarázatot egyedül a „Hivatkozás” rovat érdemel: itt tüntettem fel pl. az újabb kiadások vagy a könyvismertetések adatait, illetőleg itt szerepeltettem a ritkább, kevésbé ismert periodikus kiadványok megnevezését (a Periodika rovatban ugyanis csak a gyakoribb, ismertebb kiadványok megnevezése szerepel, a könnyebb kereshetőség érdekében).

A Böngészés lapon tudunk új tételt bevinni az adatbázisba (felül „Új cikk” gomb), vagy új tárgyszavakat hozzáadni a meglévőkhöz.

A „Keresés az adatbázisban” nyomógomb lenyomása esetén a következő lap jelenik meg a képernyőn:

Összeállította: Dr. Izsó István Miskolc, 2020.

Bibliotheca Montanistica Hungarica

Szerző Régió Szakterület Település Periodika Egyéb jellemző [Kezdő lap](#)

A montanisztika magyarországi történetének forrásai és szakirodalma

Keresés az adatbázisban

Egyszerű keresés

- Szerző neve szerint (névmutató)
- Bányaterületek, bányavidékek szerint (régiók)
- Szakterületek szerint (tárgymutató)
- Települések szerint (helymutató)
- Periodika, gyűjteményes kötet címe szerint
- Egyéb jellemzők szerint

Összetett keresés

Az összetett keresés lehetőséget ad az egyszerű keresés elemeinek keresésére, valamint az egyes elemek kapcsolatainak megjelenítésére.

Először ki kell választani valamelyik elemet, és utána kell bejelölni a jelölőnégyzetet.

Az összetett keresés több időt vesz igénybe!

Akezelőprogramot Urbán Tibor készítette

Itt tudunk választani, hogy egyszerű vagy összetett keresést (szűrést) kívánunk-e végezni.

Egyszerű keresés esetén választhatunk a következő tárgyszó típusok közül:

- Szerző neve,
- Régió, bányavidék,
- Szakterület,
- Településnév,
- Periodika, oklevéltár, gyűjteményes kötet neve, vagy
- Egyéb megadott jellemző tárgyszó szerint

Példaképpen a „Szakterület” szerinti keresést választva az alábbi lapot láthatjuk:

Összeállította: Dr. Izsó István Miskolc, 2020.

Bibliotheca Montanistica Hungarica

Szerző Régió **Szakterület** Település Periodika Egyéb jellemző **BEVITEL** Vássa

Szakterületek szerinti keresés (tárgynutató)

Az interneten elérhető találatok megjelenítése

Szakterület	Sorszám	Évszám	Cikk címe (részletes adatok megjelenítése dupla kattintással)
Ásványelőkészítés - ércelő	9177	1211	II. András a Német Lovagrendnek adományozza az erdőkön túl, a kunok felé fekvő
Ásványvizek - Hévizek	22033	1211	Erste Schenkungsurkunde des deutschen Ordens über das Burzenland vom Jahr
Bányabiztosítás	9027	1243	Albert prépost Jászó lakosainak - elpusztult kiváltságlevelüket pótolandó - újból
Bányagépészet	8982	1243	IV. Béla király Máté fiainak, Fülöp és Detre ispánoknak adományozza Domonkos
Bányahatóság	456	1245	Gemaine Statt- und Perckrecht der Erbern und Löblichen Stat Schebnitz
Bányajog	455	1248	Das Iglauer Bergrecht - lus municipale et montanum Iglaviense
Bányakárok	9005	1255	IV. Béla a jászói prépost kérésére kiváltságlevelében megújítja és megerősíti a pré
Bányamentés	528	1255	IV. Béla privilégiumot ad a Lipcse melletti Beszterce nevű új faluból való hospes
Bányamérés - Térképek	9082	1268	István kalocsai érsek szabadságlevelét ad a Rymua-i (Rimabányai) aranybányász
Bányaművelés	8972	1270	V. István átírja és megerősíti a Lypche-i hospesek 1263. évi kiváltságlevelét
Bányászat általában - Bány	9083	1270	István kalocsai érsek a Rymua-i (Rimabányai) aranybányászok számára 1268-ban
Bányászati szállítás	9140	1271	V. István a nagyváradi püspökségnek birtokai határain belül szabad ércbányászat
Bányaszellőztetés	9070	1271	V. István a liptói szász vendégnépek részére Boch (Királybóca) településen ásvár
Bányaveszélyek	8983	1271	V. István 24 széppességi szász település részére kiváltságlevelét ad, melyben érck
Bányavilágítás	8791	1275	IV. László király Dénes nádor fiainak birtokába visszabocsátja azon hűsz hold föld
Bányaviztelenítés	9181	1277	IV. László király Endre fia mátyás részére „Chermele” birtokért cserébe – ahol ars
Bibliográfiák - Könyvek - K	9084	1278	János kalocsai-bácsi érsek ismét megújítja a Rimabányai aranybányászok számár
Bíróságok	8973	1279	IV. László király elrendeli, hogy Miklós zólyomi ispán Serephel comest és Bogom
Egészségügy - Orvostudom	11548	1280	IV. László ezüsbányásatról szóló rendelete
Egyesületi élet	9088	1285	IV. László király Simon fia György mester számára "Sowar, Sowpatak, Delne, Zarb
Elektrotechnika	9071	1287	IV. László király aranymosási és bányászati engedélyt ad Bogomér comes számár
Életrajzok - Nekrológok	9029	1290	III. András dekrétuma megerősíti IV. Bélának és V. Istvánnak a jászói monostor ré
Energetika - Energia-gazdá	9036	1291	III. András április 30-án, majd december 31-én kelt okleveleiben Rozsnyó bányav
Ércbányászat	9089	1291	III. András átírja IV. László 1285-ös oklevelét, majd újraadományozza Simon fia Gy
Ércbevéltés - Érclopás	3595	1291	1291. évi IX. törvénycikk (III. András I. dekrétumának 9. cikkelye) a nádor, tárnok

A kezelőprogramot Urbán Tibor készítette

Itt a baloldali oszlopban kiválasztva egy adott tárgyszót, a jobboldalon kapjuk azokat a találatokat, amelyekhez az adott tárgyszó hozzá lett rendelve. Ha csak azokra a találatokra vagyunk kíváncsiak, melyek az interneten elérhetők, akkor jelöljük be fent „Az interneten elérhető találatok megjelenítése” jelölőnégyzetet. A jobboldali találatok közül bármelyikre

történő dupla kattintással a böngészőablak felső részében megismerhetez hasonló adattáblát kapunk. A WEB-címre (URL) kattintva, vagy azt bemásolva a böngészőnk címsávjába máris arra a helyre ugorhatunk, ahol a kiválasztott dokumentumot szabadon letölthetjük és/vagy elolvashatjuk.

Összetett keresés választásakor az alábbi ablak jelenik meg a képernyőn:

Összeállította: Dr. Izsó István Miskolc, 2020.

Bibliotheca Montanistica Hungarica

Szerző Régió Szakterület Település Periodika Egyéb jellemző Kezdőlap

Összetett keresés az adatbázisban

Szerző(k)
 Szakterület(ek)
 Régió(k)
 Település(ek)
 Egyéb jellemző(k)

Anonymus Balogh Szabolcs Bodor Aladár Butura, Valeriu Chimani, Leopold (1774) Dósa Elek Gyárfás István Tihamér	Aranymosás	Erdély	Abrudbánya Bakabánya Beszterce Boica Karánsebes Körömbánya Kőrösbánya	Bányavám (urbura, Froi Hell-család Jogszabályok Klingsor Miklós Köleséri Sámuel Mária Terézia Miksa-féle bányarendta

Periodika, gyűjteményes kötet címe

BKL. Bányászat
 Corpus Juris Hungarici
 Erdélyi Hiradó

Évszám	Cikk címe (részletes adatok megjelenítése dupla kattintással)	Találatok száma:
1075	A gamszentbenedeki apátság alapítólevele	71
1200	Gesta Hungarorum	
1445	Hunyadi János utasításai Kőrösbánya városához	
1464	Mátyás király Világos várát és tartozékait ecsedi Báthory Endrének ajándékozta	
1471	I. Mátyás engedélyezi az erdélyi szász városoknak, hogy Erdélyben bárhol moshatnak aranyat	
1523	Francesco Massaro beszámolója Magyarországról	
1525	A szebeni kamaraispán aranymosásra jogosító engedélye Karánsebes (Hunyad vármegye) városának	
1525	Offenbánya, Kőrösbánya, Zalatna és Abrudbánya bírának a „rendes szokás szerint” Abrudbányán tartott ülésen aranymosási ügyber	
1553	Bergordnung und Freiheiten über die Berg- und Goldwaschwerke zu Abrudbánya oder Gross-Schlacken und den dazu incorporierter	
1589	Báthory Zsigmond a Brassóban lakó Herczegh Johannak és Fischer Alexandernek megengedi, hogy elhagyott, régi arany-, ezüst-, ólc	
1721	Der zu Grosswardein bestellte Militarkommandant hat die Goldwascher vor jeder Störung zu schützen (474.)	
1728	Verordnungen für die Emporbringung der wallachischen Gold-Einlösung (501.)	

A kezelőprogramot Urbán Tibor készítette

A képen látható állapot szerint pl. az erdélyi aranymosásra vonatkozó dokumentumok szűrését végeztem, s következőképpen:

- a) a Szakterület(ek) listában kiválasztottam az „Aranymosás” tárgyszót, majd belekattintottam a rovatfejléc melletti jelölőnégyzetbe;
- b) a Régió(k) listában kiválasztottam az „Erdély” tárgyszót és itt is belekattintottam a rovatfejléc melletti jelölőnégyzetbe.

(Látható, hogy az adott tárgyszó kiválasztásakor a lista többi eleme eltűnik.)

A kapott találatok számát (jelen esetben: 71-et) alább, jobb oldalt olvashatjuk, a találatokat pedig a lap alján lévő listába gyűjti a program. A lista bármelyik sorára történő dupla kattintással a kiválasztott dokumentum adattábláját kapjuk:

Bibliotheca Montanistica Hungarica

[Vissza](#)

A kiválasztott cikk részletes adatai

Könyv, könyvfejezet, cikk, tanulmány, stb. címe

Francesco Massaro beszámolója Magyarországról

Periodika, gyűjteményes kötet címe

Év	Évfolyam	Kötet	Lapszám	Kiadás helye	Kiadó neve	Oldalszám
1523						
Szerző(k)	Szakterület(ek)	Régió(k)	Település(ek)	Egyéb jellemző(k)		
Massaro, Francesco	Aranymosás Ércbányászat Sóbányászat Szénhidrogén-bányászat	Erdély				

Leírás, megjegyzések, tartalomjegyzék, egyéb tartalmi adatok

Massaro 1523-ban járt Magyarországon, Lorenzo Orio lovag titkáráként. Kéziratában említi, hogy Magyarország „hegyei tele vannak mindenféle érccel, arannyal, ezüsttel, rézzel, ónnal, ólommal és vassal; folyók is vannak Erdélyben, amelyekben igen finom aranyat lehet találni cirokmag, borsó és mogyoró nagyságú szemekben és olyan tömbökben is, amelyeknek súlya kitesz kb. 100 és 200 tallért, amint magam is láttam”... „Sok hegyük is van szép fehér sóból, ... van fekete viaszuk, melyet gyertyának használnak Erdélyben és Valachiában, ...

Hivatkozások

A kézirat magyar vonatkozásait Balogh István publikálta „Velencei diplomaták Magyarországról 1500–1526.” című művében (Szeged 1929.). Rövid ismertetést ad róla továbbá Csukovits Enikő a „Késő középkori leírások Erdély-képe” című tanulmányában (Erdélyi Múzeum 67. kötet 2005. 3-4. füzet 86-104. p.).

<http://epa.oszk.hu/00900/00979/00307/pdf/>

Az adatbázis kezdőlapjára a jobb felső sarokban lévő „Vissza”, illetve „Kezdőlap” gombokra kattintással térhetünk vissza, illetve az adatbázisból a Kezdőlap „Bezár” gombjára kattintással léphetünk ki.

Az adatbázis 2012 évvel bezárólag tartalmaz adatokat, a legrégebbi dokumentum pedig, amely szerepel benne, 893-ból származik. Az adatbázis jelenleg 22398 db dokumentum adatait tartalmazza. Ezek közül 15231 db dokumentumot, vagy annak ismertetését találhatjuk meg az interneten, az adatbázisban rögzített WEB-címek segítségével.

Miskolc, 2019. december 8.

Jó szerencsét!

dr. Izsó István